

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 597/01
Zo dňa: 16. 01. 2014

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: 1
Počet strán: 12
Počet príloh: 0

PROTOKOL

**o výsledku kontroly
hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom v subjektoch štátnej
správy a územnej samosprávy**

obec Čakajovce

Nitra marec 2014

**Protokol
o výsledku kontroly**

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 597/01 zo 16. 01. 2014 vykonali:

Ing. Zuzana Kukučková, vedúca kontrolnej skupiny,
Mgr. Dušan Hrkeľ, člen kontrolnej skupiny

kontrolu hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom v subjektoch štátnej správy a územnej samosprávy, ktorej účelom bola kontrola súladu hospodárenia s verejnými prostriedkami so všeobecne záväznými právnymi predpismi a plnenie povinností pri hospodárení a nakladaní s majetkom štátu a územnej samosprávy na základe doručených informácií, podnetov, poznatkov a odporúčaní od zainteresovaných a kompetentných orgánov, parlamentu, poslancov, inštitúcií verejnej správy, organizácií a občanov.

Kontrola bola vykonaná v čase od 23.01.2014 do 25.03.2014 v kontrolovanom subjekte:

Obec Čakajovce, Čakajovce 58, 951 43, IČO 00307807

za kontrolované obdobie: rok 2013 a obdobie súvisiace so získanými informáciami, poznatkami od občanov.

Predmetom kontroly bol rozpočet kontrolovaného subjektu, dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami a nakladaní s majetkom a úroveň vnútorného kontrolného systému.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

Obec Čakajovce (ďalej aj „obec“ alebo „kontrolovaný subjekt“) je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky, združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov. Orgánmi obce sú obecné zastupiteľstvo (ďalej len „OZ“) a starosta obce.

Predstaviteľom a najvyšším výkonným orgánom kontrolovaného subjektu je starosta, ktorý je aj štatutárnym orgánom obce. Organizačné a administratívne práce súvisiace s výkonom činnosti OZ a starostu, ako aj orgánov zriadených OZ zabezpečuje obecný úrad. Potreby obce sú financované predovšetkým z jej vlastných príjmov, dotácií zo štátneho rozpočtu a z ďalších zdrojov. Obec je zriaďovateľom Základnej školy s materskou školou v Čakajovciach (ďalej len „ZŠ“), ktorá je rozpočtovou organizáciou s právnou subjektivitou, napojenou svojimi príjmami a výdavkami na rozpočet obce.

1. Rozpočet kontrolovaného subjektu

Rozpočet obce na rok 2013 bol schválený OZ 13.12.2012 uznesením č. 47/2012 ako súčasť programového rozpočtu na roky 2013 až 2015. Súčasťou schváleného rozpočtu boli aj rozpísané príjmy a výdavky ZŠ. Rozpočet na rok 2013 bol zostavený v členení na bežné príjmy a bežné výdavky, kapitálové príjmy a kapitálové výdavky a finančné operácie. Výdavky rozpočtu boli rozdelené do piatich programov a 18 podprogramov.

Rozpočet bol schválený ako vyrovnaný v celkovej sume 433 298,00 EUR. Bežný rozpočet a rozpočet finančných operácií boli schválené ako prebytkové, kapitálový rozpočet ako schodkový. Prebytok bežného rozpočtu bol v sume 37 910,00 EUR, prebytok rozpočtu finančných operácií v sume 8 388,00 EUR. Schodok kapitálového rozpočtu bol schválený v sume 46 298,00 EUR a bol krytý prebytkami bežného rozpočtu a rozpočtu finančných operácií.

Rozpočet bol v priebehu roku 2013 menený štyrmi rozpočtovými opatreniami, vykonanými na základe uznesení, ktoré boli prijaté OZ. Príjmová časť rozpočtu bola navýšená spolu o sumu 131 990,00 EUR, rovnako ako aj výdavková časť rozpočtu. Rozpočet obce a ZŠ zostal vyrovnaný aj po vykonaní zmien rozpočtu. O rozpočtových opatreniach, vykonaných v roku 2013 viedla obec operatívnu evidenciu.

Skutočné plnenie rozpočtových príjmov obce bez zarátania príjmov ZŠ bolo v sume 313 562,42 EUR. Bežné príjmy dosiahla obec v sume 287 322,18 EUR, kapitálové príjmy v sume 16 240,24 EUR a príjmové finančné operácie v sume 10 000,00 EUR.

Celková suma výdavkov, čerpaných obcou v roku 2013 bola 271 264,17 EUR. Bežné výdavky boli v sume 152 589,95 EUR, kapitálové výdavky v sume 97 637,98 EUR a výdavkové finančné operácie v sume 21 036,24 EUR.

Skutočne dosiahnuté bežné príjmy obce, boli oproti upravenému rozpočtu na úrovni 110,60 %, kapitálové príjmy boli dosiahnuté na úrovni 100,00 % upraveného rozpočtu. Skutočne čerpané bežné výdavky obce boli oproti upravenému rozpočtu na úrovni 95,84 % a kapitálové výdavky na úrovni 92,30 %. Príjmové aj výdavkové finančné operácie boli dosiahnuté na úrovni 100,00 % upraveného rozpočtu.

Kontrolou zostavenia, schválenia, zmien a plnenia rozpočtu obce neboli zistené nedostatky.

Údaje o plnení rozpočtu obce bez započítania príjmov a výdavkov ZŠ sú uvedené v tabuľke č. 1. V tabuľke č. 2 sú uvedené údaje o plnení rozpočtu konsolidovaného celku obce a ZŠ.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Tabuľka č. 1 – Prehľad o plnení rozpočtu za rok 2013 – bez údajov za ZŠ v EUR

Ukazovateľ	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Plnenie rozpočtu	% plnenia
Bežné príjmy	207 183,00	259 790,00	287 322,18	110,60
Kapitálové príjmy	0,00	16 242,00	16 240,24	100,00
Príjmové finančné operácie	25 100,00	10 000,00	10 000,00	100,00
Príjmy spolu	232 283,00	286 032,00	313 562,42	109,63
Bežné výdavky	169 273,00	159 216,00	152 589,95	95,84
Kapitálové výdavky	46 298,00	105 779,00	97 637,98	92,30
Výdavkové finančné operácie	16 712,00	21 037,00	21 036,24	100,00
Výdavky spolu	232 283,00	286 032,00	271 264,17	94,84
Prebytok/schodok bežných príjmov a výdavkov	37 910,00	100 574,00	134 732,23	-
Prebytok/schodok kapitálových príjmov a výdavkov	-46 298,00	-89 537,00	-81 397,74	-
Prebytok/schodok finančných operácií	8 388,00	-11 037,00	-11 036,24	-
Prebytok/schodok spolu	0	0	42 298,25	-
Prebytok/schodok rozpočtu bez zahrnutia finančných operácií	-8 388,00	11 037,00	53 334,49	-

Tabuľka č. 2 – Prehľad o plnení rozpočtu za rok 2013 vrátane údajov za ZŠ v EUR

Ukazovateľ	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Plnenie rozpočtu	% plnenia
Bežné príjmy	408 198,00	539 046,00	534 578,44	99,17
Z toho ZŠ + MŠ	1 500,00	6 133,00	6 133,49	100,00
Kapitálové príjmy	0,00	16 242,00	16 240,24	99,99
Príjmové finančné operácie	25 100,00	10 000,00	10 000,00	100,00
Príjmy spolu	433 298,00	565 288,00	560 818,68	99,21
Bežné výdavky	370 288,00	438 472,00	399 846,21	91,19
Z toho ZŠ + MŠ	201 015,00	279 256,00	247 256,26	88,54
Kapitálové výdavky	46 298,00	105 779,00	97 637,98	92,30
Výdavkové finančné operácie	16 712,00	21 037,00	21 036,24	100,00
Výdavky spolu	433 298,00	565 288,00	518 520,43	91,73
Prebytok/schodok bežných príjmov a výdavkov	37 910,00	100 574,00	134 732,23	-
Prebytok/schodok kapitálových príjmov a výdavkov	-46 298,00	-89 537,00	-81 397,74	-
Prebytok/schodok finančných operácií	8 388,00	-11 037,00	-11 036,24	-
Prebytok/schodok spolu	0,00	0,00	42 298,25	-
Prebytok/schodok rozpočtu bez zahrnutia finančných operácií	-8 388,00	11 037,00	53 334,49	-

2. Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami a nakladaní s majetkom

2.1 Vedenie účtovníctva a dodržiavanie rozpočtových pravidiel

Obec zostavila účtovnú závierku za rok 2013 – časti súvaha a výkaz ziskov a strát 31.01.2014. Poznámky k účtovnej závierke v čase výkonu kontroly zostavené neboli. Účtovná závierka v čase výkonu kontroly nebola overená audítorom. Bilančná kontinuita účtov hlavnej

knihy k 31.12.2013 a údajov uvedených v účtovnej závierke bola zachovaná. Finančný výkaz o plnení rozpočtu a nerozpočtovaných pohyboch na účtoch subjektu verejnej správy FIN 1-12 zostavila obec k 31.12.2013. Kontrolou tohto výkazu neboli zistené nedostatky, celková suma položiek čerpaných výdavkov ani v jednom prípade nepresiahla sumu upraveného rozpočtu.

Počas výkonu kontroly bolo preverených spolu 88 faktúr za mesiace január, júl a december 2013 v celkovej sume 34 101,96 EUR a 87 pokladničných dokladov v celkovej sume 31 194,81 EUR. Okrem týchto dokladov bolo preverených ďalších 11 účtovných dokladov v celkovej sume 80 221,96 EUR, na základe ktorých bol v ostatných mesiacoch roku 2013 obstaraný dlhodobý hmotný majetok (ďalej len „DHM“). Informácie o preverených faktúrach a uzatvorené zmluvy boli v čase výkonu kontroly zverejnené na webovom sídle obce. Obec ku všetkým účtovným dokladom vytvorila účtovné zápisy a triedila všetky príjmy a výdavky podľa ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie.

Kontrolou bolo zistené, že obec v troch prípadoch zaúčtovala došlé faktúry v celkovej sume 101,55 EUR za nájomné, platené obcou za nebytové priestory súkromnej spoločnosti. Išlo o faktúry s internými číslami 9, 166 a 296. Podľa písomného vyjadrenia obce z 24.03.2014 slúžili tieto priestory pre potreby klubu dôchodcov, klubu mladých a pre iné záujmové činnosti obyvateľov obce. Obec sa rozhodla, že z hľadiska hospodárnosti je pre ňu výhodnejšie prenajať si tieto priestory, ako poskytovať obyvateľom obce na záujmovú činnosť priestory kultúrneho domu, kde sú rozľahlé sály, ktorých vykurovanie by bolo drahšie ako predmetný prenájom. Obec došlé faktúry za nájomné zaúčtovala účtovným zápisom na nákladový účet 586 – náklady na transfery z rozpočtu obce alebo z rozpočtu vyššieho územného celku subjektom mimo verejnej správy, čo nebolo v súlade s ustanovením § 65 ods. 4 opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky z 8. augusta 2007, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky, číslo MF/16786 /2007-31 (ďalej len „postupy účtovania“), podľa ktorého sa na tomto účte účtujú transfery z rozpočtu obce a to bežné a kapitálové transfery poskytnuté ostatným subjektom. Správne účtovanie nájomného malo byť na nákladovom účte 518 – ostatné služby. Obec úhradu za tieto faktúry zatriedila na podpoložku rozpočtovej klasifikácie 642001, z ktorej sa uhrádzajú transfery poskytnuté občianskemu združeniu, nadácii a neinvestičnému fondu, čím nekonala v súlade s metodickým usmernením k opatreniu Ministerstva financií Slovenskej republiky č. MF/010175/2004-42 z 8. decembra 2004, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie (ďalej len „rozpočtová klasifikácia“). Správne triedenie výdavkov malo byť na položke 636001, kam sa triedia výdavky vynaložené na nájom budov, objektov alebo ich častí. Nesprávnym triedením výdavkov zároveň došlo k porušeniu ustanovenia § 4 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“), podľa ktorého sa v rozpočte obce uplatňuje rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom, v nadväznosti na ustanovenie § 4 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa ktorého sa rozpočtovou klasifikáciou jednotne určujú a triedia výdavky rozpočtu verejnej správy vrátane ich vecného vymedzenia, povinnosť uplatňovať rozpočtovú klasifikáciu sa vzťahuje na všetky subjekty verejnej správy.

V troch prípadoch zaúčtovala obec došlé faktúry v celkovej sume 729,32 EUR, ktoré boli obci vyfakturované spoločnosťou, ktorá do školskej jedálne dodávala stravu, za stravné za deti, poberajúce príspevok v hmotnej núdzi. Išlo o faktúry s internými číslami 148, 278

a 300. Obec tieto faktúry zaúčtovala účtovným zápisom na nákladový účet 548 – ostatné náklady na prevádzkovú činnosť, čo nebolo v súlade s ustanovením § 61 ods. 4 postupov účtovania, podľa ktorých sa na tomto účte účtuje o nákladoch, ktoré sa týkajú prevádzkovej činnosti. Keďže išlo o transfer, na ktorý boli obci rovnako transferom poskytnuté finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu, mala obec podľa postupov účtovania o týchto nákladoch účtovať ako o transfere na nákladový účet č. 586 – náklady na transfery z rozpočtu obce alebo z rozpočtu vyššieho územného celku subjektom mimo verejnej správy. V rozpočtovej klasifikácii boli výdavky na úhradu týchto faktúr správne triedené ako transfery.

Kontrolou bolo ďalej zistené, že obec zaúčtovala faktúru s interným číslom 301 z 18.12.2013 v sume 360,00 EUR, vystavenú za oceľové dvere na sociálne zariadenie na futbalový štadión v Čakajovciach na nákladový účet 586 – náklady na transfery z rozpočtu obce alebo z rozpočtu vyššieho územného celku subjektom mimo verejnej správy. Takýmto účtovaním obec porušila ustanovenie § 65 ods. 4 postupov účtovania, podľa ktorého sa na tomto účte účtujú transfery z rozpočtu obce a to bežné a kapitálové transfery poskytnuté ostatným subjektom. Správne účtovanie malo byť na nákladovom účte 501 – spotreba materiálu. V rozpočtovej klasifikácii bol výdavok na úhradu tejto faktúry správne triedený ako všeobecný materiál.

Tým, že obec nedodrжала postupy účtovania, došlo zároveň k porušeniu ustanovenia § 4 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“), podľa ktorého podrobnosti o postupoch účtovania ustanoví ministerstvo opatrením a účtovná jednotka je povinná ho dodržiavať.

2.2 Nakladanie s majetkom

Obec disponovala k 31.12.2012 majetkom v zostatkovej cene 2 303 082,37 EUR. Majetok obce tvoril neobežný majetok v hodnote 2 150 424,73 EUR a obežný majetok v hodnote 152 500,40 EUR. Aktívne účty časového rozlíšenia mali hodnotu 157,24 EUR. Z hodnôt vykazovaných na strane pasív bolo vidieť, že celkové zdroje krytia majetku obce boli v sume 2 303 082,37 EUR. Obec kryla majetok vlastnými zdrojmi vo výške 870 178,32 EUR, čo predstavovalo 37,78 % z jej celkového kapitálu. Cudzie zdroje kryli majetok vo výške 682 622,38 EUR, čo predstavovalo 29,64 % z celkového kapitálu obce a 750 281,67 EUR, teda 32,58 % z celkového kapitálu obce tvorili účty časového rozlíšenia.

K 31.12.2013 disponovala obec majetkom v zostatkovej cene 2 356 974,73 EUR. Majetok obce tvoril neobežný majetok v hodnote 2 183 770,37 EUR a obežný majetok v hodnote 172 908,54 EUR. Aktívne účty časového rozlíšenia mali hodnotu 295,82 EUR. Z hodnôt vykazovaných na strane pasív bolo vidieť, že celkové zdroje krytia majetku obce boli v sume 2 356 974,73 EUR. Obec kryla majetok vlastnými zdrojmi vo výške 928 341,17 EUR, čo predstavovalo 39,39 % z celkového kapitálu obce. Cudzie zdroje kryli majetok vo výške 690 476,54 EUR, čo predstavovalo 29,30 % z celkového kapitálu obce a 738 157,02 EUR, teda 31,32 % z celkového kapitálu obce tvorili účty časového rozlíšenia.

Údaje o zostatkovej cene majetku k 31.12.2012 a k 31.12.2013 sú uvedené v tabuľke č. 3.

Tabuľka č. 3 - Majetok

Štruktúra majetku	Rok 2012		Rok 2013	
	v EUR	% z majetku	v EUR	% z majetku
1. Majetok	2 303 082,37	100,00	2 356 974,73	100,00
1.1 Neobežný majetok	2 150 424,73	93,37	2 183 770,37	92,65
1.1.1 Dlhodobý nehmotný majetok	15 041,11	0,65	11 030,14	0,47
1.1.1.1 Ostatný dlh. nehmot. majetok	15 041,11	0,65	11 030,14	0,47
1.1.2 DHM	1 929 107,77	83,76	1 966 464,38	83,43
1.1.2.1 Pozemky	38 509,40	1,67	38 535,70	1,63
1.1.2.2 Stavby	1 233 135,24	53,54	1 256 664,30	53,32
1.1.2.3 Samostatné hnutelné veci	0,00	0,00	4 936,67	0,21
1.1.2.4 Obstaranie DHM	657 463,13	28,55	666 327,71	28,27
1.1.3 Dlhodobý finančný majetok	206 275,85	8,96	206 275,85	8,75
1.2 Obežný majetok	152 500,40	6,62	172 908,54	7,34
1.2.1 Zúčtov. medzi subjektmi ver. sp.	22 598,32	0,98	21 670,60	0,92
1.2.2 Krátkodobé pohľadávky	10 780,60	0,47	11 856,56	0,50
1.2.3 Finančné účty	119 121,48	5,17	139 381,38	5,91
1.3 Časové rozlíšenie	157,24	0,01	295,82	0,01

Hodnota celkového majetku obce medziročne mierne vzrástla (o 53 892,36 EUR). Nárast bol zaznamenaný v hodnotách neobežného aj obežného majetku. Hodnoty aktívnych účtov časového rozlíšenia sa v podstate nemenili. V roku 2013 obec nepredávala dlhodobý majetok.

Na účte 042 – obstaranie DHM bol účtovný stav k 31.12.2012 v sume 657 463,13 EUR. V priebehu roka 2013 obstarala obec DHM v celkovej sume 97 637,98 EUR. Do používania bol zaradený DHM v celkovej sume 88 773,40 EUR. K 31.12.2012 bol stav účtu 042 v sume 666 327,71 EUR. Kontrolná skupina NKÚ SR preverila všetky pohyby, uskutočnené v roku 2013 na účte 042. DHM bol obstarávaný v rámci niekoľkých investičných akcií. V obci aj na obecnom cintoríne boli vybudované nové chodníky, zakúpil sa pozemok pod plánovanú cestu, začali sa práce na výstavbe novej cesty, realizoval sa projekt nainštalovania a spustenia kamerového systému v obci, zrekonštruovala sa autobusová zastávka a kultúrny dom. Kontrolou obstarávania DHM neboli zistené nedostatky.

Nakladanie s majetkom v podmienkach obce upravovali zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce Čakajovce (ďalej len „zásady hospodárenia“), ktoré boli schválené OZ 20.06.2013, uznesením č. 28/2013. Účinnosť nadobudli dňom ich schválenia. Zásady hospodárenia upravovali podmienky a pravidlá pri hospodárení a nakladaní s majetkom vo vlastníctve obce. Okrem základných ustanovení a rozsahu pôsobnosti upravovali zásady všetky náležitosti, ustanovené v § 9 ods. 1 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o majetku obcí“).

Obec v roku 2013 prenajíjala svoj majetok na základe nájomnej zmluvy o prenájme poľnohospodárskej pôdy č. 01/2013, uzatvorenej 31.10.2013 s nájomcom, ktorý bol súkromnou osobou s trvalým bydliskom v Čakajovciach. Nájomná zmluva bola zverejnená na webovom sídle obce. Predmetom nájomnej zmluvy bol prenájom nehnuteľnosti, nachádzajúceho sa v katastrálnom území Čakajovce, parc. č. 31/2, vedeného na LV č. 637 ako

zastavané plochy a nádvoria o výmere 300 m². Predmetný pozemok bol v nájomnej zmluve označený aj ako poľnohospodárska pôda. Účelom nájmu bolo poľnohospodárske využitie pozemku. Nájomná zmluva bola uzatvorená na dobu určitú a to od 14.10.2013 do 13.10.2023, t.j. na dobu 10 rokov. Ročné nájomné bolo dohodnuté v sume 50,00 EUR. V podmienkach nájmu bolo okrem iného stanovené, že nájomca je povinný prenajatý pozemok využívať riadnym spôsobom na poľnohospodárske účely, a to primerane druhu pozemku a v súlade s osobitnými predpismi, zachovať jeho úrodnosť a udržiavať ho v riadnom užívateľskom stave. Tým, že obec prenajala pozemok, vedený na liste vlastníctva ako zastavané plochy a nádvoria ako poľnohospodársku pôdu, došlo k porušeniu ustanovenia § 43 Zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „občiansky zákonník“), podľa ktorého sú účastníci povinní dbať, aby sa pri úprave zmluvných vzťahov odstránilo všetko, čo by mohlo viesť k vzniku rozporov. Obec nevedela preukázať, že cena, za ktorú bol pozemok prenajatý bola obvyklou cenou. Obec pri prenájme pozemkov nepostupovala v súlade s ustanovením § 9a ods. 9 zákona o majetku obcí, podľa ktorého môže obec stanoveným spôsobom prenajať majetok najmenej za také nájomné, za aké sa v tom čase a na tom mieste obvykle prenechávajú do nájmu na dohodnutý účel veci toho istého druhu alebo porovnateľné veci.

2.3 Vynakladanie finančných prostriedkov na odmeňovanie zamestnancov a iných osôb

V roku 2013 mala obec v stálom pracovnom pomere na základe pracovnej zmluvy spolu troch zamestnancov, a to samostatného odborného referenta (účtovníčku), administratívnu pracovníčku a hlavného kontrolóra (ďalej len „HK“), ktorý vykonával svoju činnosť na 30 %-ný úväzok. Pracovné zmluvy zamestnancov obce obsahovali všetky zákonom predpísané náležitosti. Prílohou pracovných zmlúv boli oznámenia o plate. V roku 2013 neboli zamestnancom obce vyplatené odmeny. Starosta obce vykonával svoju funkciu na základe zvolenia občanmi v komunálnych voľbách, ktoré sa konali v roku 2010. Plat starostu obce bol určený OZ uzneseniami z 22.03.2012 a z 09.05.2013. Kontrolou platových náležitostí starostu obce neboli zistené nedostatky.

Počas roku 2013 boli obcou na mzdové výdavky vynaložené finančné prostriedky v rámci položky rozpočtovej klasifikácie 610 – mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania v celkovej sume 45 181,49 EUR, z čoho 38 892,62 EUR predstavovali finančné prostriedky vynaložené v rámci podpoložky 611000 – tarifný, osobný, základný plat ... vrátane ich náhrad a 6 288,87 EUR predstavovali finančné prostriedky vynaložené v rámci podpoložky 612001 – osobný príplatok. Vyplatené prostriedky predstavovali spolu 97,67 %-né plnenie rozpočtových prostriedkov, určených na vyplácanie miezd.

Okrem týchto finančných prostriedkov boli obcou v roku 2013 vyplatené aj finančné prostriedky v rámci podpoložky 637026 – odmeny a príspevky v celkovej sume 3 750,00 EUR. V rámci tejto položky boli vyplácané odmeny poslancom a členom okrskovej volebnej komisie pri voľbách do samosprávnych krajov, ktoré sa uskutočnili v novembri. Z podpoložky 637027 – odmeny zamestnancom mimo pracovného pomeru bolo za rok 2013 uhradených spolu 2 511,90 EUR, ktoré predstavovali odmeny pre zamestnancov, pracujúcich v danom roku pre obec na základe dohôd o vykonaní práce.

V roku 2013 uzatvorila obec s rôznymi fyzickými osobami spolu 11 dohôd o vykonaní práce. Predmetom dohôd o vykonaní práce bolo vedenie skladu civilnej ochrany, správa webovej stránky obce, kosenie obecných priestranstiev, príprava programu na kultúrne

podujatia, údržba multifunkčného ihriska, roznášanie volebných oznámení, pomocné práce počas konaných volieb, práca na obecnej kronike, vedenie knižnice a požičiavanie náradia. Dohody o vykonaní práce obsahovali všetky zákonom predpísané náležitosti. Kontrolou bolo zistené, že dohoda o vykonaní práce bola v dvoch prípadoch uzatvorená až v deň, kedy sa práca mala začať vykonávať, čím obec porušila ustanovenie § 226 ods. 2 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákoník práce“), podľa ktorého sa dohoda o vykonaní práce uzatvára najneskôr deň pred dňom začatia výkonu práce.

V dvoch prípadoch bolo zistené, že obec uzatvorila dohodu o vykonaní práce namiesto dohody o pracovnej činnosti, čo nebolo v súlade s ustanovením § 223 ods. 1 zákonníka práce, podľa ktorého sa dohoda o vykonaní práce uzatvára v prípade, ak ide o prácu, ktorá je vymedzená výsledkom. Konkrétne išlo o dohody o vykonaní práce, ktorých dohodnutými pracovnými úlohami boli vedenie skladu materiálu civilnej ochrany s dohodnutým rozsahom prác 5 hodín mesačne počas obdobia 25.01.2013 – 31.12.2013 a kosenie obecných priestranstiev, ZŠ, futbalového klubu, cintorína s dohodnutým rozsahom prác 216 hodín počas obdobia 13.05.2013 do 25.10.2013. Ak ide o príležitostnú činnosť vymedzenú druhom práce, tak, ako tomu bolo v uvedených prípadoch, uzatvára sa podľa citovaného paragrafu dohoda o pracovnej činnosti.

3. Úroveň vnútorného kontrolného systému

3.1 Vykonávanie finančnej kontroly

Vykonávanie finančnej kontroly v podmienkach kontrolovaného subjektu upravovala „Vnútroorganizačná smernica pre výkon finančnej kontroly pre Obecný úrad Čakajovce“ (ďalej len „VS pre výkon FK“), účinná od 28.05.2009. VS pre výkon FK stanovovala návod pravidiel a postupov pri výkone finančnej kontroly a bola určená pre všetky organizačné zložky účtovnej jednotky obecného úradu v Čakajovciach. VS pre výkon FK vymedzovala všeobecné ustanovenia smernice, organizačné zabezpečenie výkonu finančnej kontroly, definíciu finančnej kontroly a postupov obce pri jej vykonávaní, ciele finančnej kontroly, postup pri vykonávaní predbežnej, priebežnej a následnej finančnej kontroly a záverečné ustanovenia. Prílohou VS pre výkon FK boli podpisové vzory, likvidačný doklad a likvidačný doklad k finančným operáciám v hotovosti.

Zabezpečenie vzájomnej nezlučiteľnosti a oddelenia rozhodovacích právomocí vedúcich zamestnancov od právomocí zamestnancov zodpovedných za realizáciu finančnej operácie a od právomocí zamestnancov zodpovedných za vedenie účtovníctva, uvedené vo VS pre výkon FK bolo vzhľadom k organizačnej štruktúre obecného úradu kontrolnou skupinou NKÚ SR vyhodnotené ako dostatočné.

Podľa VS pre výkon FK sa predbežnou finančnou kontrolou (ďalej len „PFK“) overuje každá pripravovaná finančná operácia, pričom sa overuje súlad pripravovanej finančnej operácie so schváleným rozpočtom, alebo s internými aktmi riadenia o hospodárení so zameraním na hospodárnosť, efektívnosť, účinnosť a účelnosť použitia verejných prostriedkov. Takéto vymedzenie vykonávania PFK je nedostatočné, nakoľko podľa zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o finančnej kontrole“) sa PFK

overuje aj súlad pripravovanej finančnej operácie s osobitnými predpismi, uzatvorenými zmluvami a rozhodnutiami vydanými na základe osobitných predpisov.

Priebežnú finančnú kontrolu obec v roku 2013 nevykonávala. Vykonávanie PFK bolo preverené na došlých faktúrach za mesiace január, júl a december 2013, na pokladničných dokladoch za mesiace január a december 2013, na dohodách o vykonaní práce, uzatvorených v roku 2013, na dokladoch, na základe ktorých obec nadobudla DHM a na zmluve, na základe ktorej bol majetok obce daný do nájmu v roku 2013. Vykonanie PFK bolo vyznačené pri každom preverenom doklade s dátumom vykonania pred realizáciou finančnej operácie alebo pred uzatvorením zmluvy. PFK boli overené všetky predpísané náležitosti pripravovanej finančnej operácie alebo majetkového prevodu. Kontrolou vykonávania PFK neboli zistené nedostatky.

3.2 Činnosť hlavného kontrolóra obce

HK bol zvolený na piatom pravidelnom zasadnutí OZ, ktoré sa konalo 28.05.2009, uznesením č. 34/2009. Úväzok HK bol OZ odsúhlasený na 30 %. Kontrolou bolo zistené, že obec deň konania voľby HK nevyhlásila na úradnej tabuli a spôsobom v mieste obvyklým a že kandidát na funkciu HK neodovzdal svoju písomnú prihlášku pred dňom konania voľby na obecnom úrade, čím došlo k porušeniu ustanovenia § 18a ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“). Kontrolou bolo ďalej zistené, že HK vykonával podnikateľskú činnosť bez súhlasu OZ, čo bolo v rozpore s ustanovením § 18 ods. 1 uvedeného zákona.

Obec uzatvorila s HK pracovnú zmluvu (bez uvedenia dátumu podpisu zmluvy), ktorou sa zvolený HK stal od 01.06.2009 zamestnancom obce. Týmto dňom zároveň HK začalo funkčné obdobie. Dohodnutá pracovná doba bola 11,25 hodín týždenne, t.j. 2,25 hodín denne. Mesačná mzda bola dohodnutá vo výške 335,00 EUR. Kontrolou mzdových listov za rok 2013 bolo zistené, že výška mzdy HK sa od zvolenia nezmenila. Obec mala počas celého obdobia výkonu funkcie HK viac ako 1 001 obyvateľov. Podľa ustanovenia § 18c zákona o obecnom zriadení je plat HK súčinom priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v národnom hospodárstve, vyčíslenej na základe údajov Štatistického úradu Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok, a koeficientu podľa počtu obyvateľov obce, ktorý je v prípade obce s počtom obyvateľov nad 1 001 stanovený na 1,54. V roku 2010 mal byť teda plat HK v sume 344,00 EUR, v roku 2011 v sume 356,00 EUR, v roku 2012 v sume 364,00 EUR a v roku 2013 v sume 372,00 EUR. Tým, že obec neupravila plat HK podľa vývoja priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v národnom hospodárstve za predchádzajúci kalendárny rok, nekonala v súlade s ustanovením § 18c zákona o obecnom zriadení.

Obec kontrolnej skupine NKÚ SR preložila plány kontrolnej činnosti HK, ktoré boli vypracované pre I. aj II. polrok rokov 2011, 2012 a 2013. Kontrolou bolo zistené, že plány kontrolnej činnosti na II. polrok 2011, II. polrok 2012, II. polrok 2013 neboli predložené OZ, čo nebolo v súlade s ustanovením § 18f ods. 1 písm. b) zákona o obecnom zriadení, podľa ktorého HK predkladá OZ raz za šesť mesiacov návrh plánu kontrolnej činnosti, ktorý musí byť najneskôr 15 dní pred prerokovaním v zastupiteľstve zverejnený spôsobom v obci obvyklým.

V rokoch 2011, 2012 aj 2013 HK vypracoval stanoviská k návrhu rozpočtu obce a k návrhu záverečného účtu obce za predchádzajúci rozpočtový rok pred ich schválením v OZ.

Preverením dokumentácie z činnosti HK v rokoch 2011 až 2013 bolo zistené, že HK vykonal v roku 2011 tri kontroly, ktoré boli zamerané najmä na kontrolu došlých faktúr, pokladničných dokladov a použitia finančných prostriedkov, účelovo poskytnutých obci zo štátneho rozpočtu. V roku 2012 vykonal HK štyri kontroly, ktoré boli zamerané najmä na kontrolu došlých faktúr, pokladnice, inventarizácie pokladničnej hotovosti, príjmov a výdavkov, kontrolu dotačného účtu, dotácií poskytovaných ZŠ, financií prijatých obcou zo štátneho rozpočtu na refundáciu viacúčelového ihriska, vyúčtovania miezd a odvodov, príjmov z nájmov z obecných nájomných bytov a kontrolu finančných prostriedkov ZŠ. V roku 2013 vykonal HK tri kontroly, ktoré boli zamerané najmä na kontrolu pokladne, príjmy a výdavky, inventarizáciu pokladničnej hotovosti, a došlých faktúr. Vo všetkých prípadoch boli výsledkami kontrol záznamy o výsledku kontroly, ktoré však nespĺňali náležitosti výsledných materiálov následnej finančnej kontroly, vymedzené zákonom o finančnej kontrole, čím došlo k porušeniu ustanovenia § 18e zákona o obecnom zriadení, podľa ktorého HK pri výkone kontrolnej činnosti postupuje podľa pravidiel, ktoré ustanovuje osobitný zákon.

V rokoch 2011 a 2012 HK nepredložil OZ správu o kontrolnej činnosti za predchádzajúci kalendárny rok. V roku 2013 vypracoval HK 30.05.2013 správu o kontrolnej činnosti za rok 2012, v ktorej vyhodnotil svoju činnosť do 30.05.2013, na rokovanie OZ bola predložená 20.06.2013. Tým, že HK nepredkladal OZ najmenej raz ročne správu o kontrolnej činnosti, a to do 60 dní po uplynutí kalendárneho roka, došlo k porušeniu ustanovenia § 18f ods. 1 písm. e) zákona o obecnom zriadení.

Okrem vykonávanej kontrolnej činnosti sa HK zúčastňoval na zasadnutiach OZ. V roku 2011 sa zúčastnil na piatich z ôsmich zasadnutí, v roku 2012 na štyroch z deviatich zasadnutí a v roku 2013 na 10 zo 14 zasadnutí. Podľa zápisníc zo zasadnutí OZ informoval HK OZ o výsledkoch kontrol a to aj takých, z ktorých nebol vypracovaný výsledný materiál, napríklad 10.10.2013 podal správu o plnení rozpočtu, 12.07.2012 informoval poslancov so situáciou s rodinným domom č. 70, ktorý bol v dezolátnom stave, odporučil poslancom razantnejšie riešenie výberu nedoplatkov v obci, 15.12.2011 informoval poslancov o stave zamestnanosti v ZŠ.

Zhrnutie

Kontrolou hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom v obci bolo zistené porušenie viacerých všeobecne záväzných právnych predpisov, konkrétne:

- zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, keď obec nesprávne zatriedila výdavky v rozpočtovej klasifikácii,
- zákona o účtovníctve, keď obec nedodržala postupy účtovania,
- zákona o majetku obcí, keď obec neprenajala svoj majetok najmenej za také nájomné, za aké sa v tom čase a na tom mieste obvykle prenechávajú do nájmu na dohodnutý účel veci toho istého druhu alebo porovnateľné veci,
- občianskeho zákonníka, keď obec pri úprave zmluvných vzťahov neodstránila všetko, čo by mohlo viesť k vzniku rozporov,

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

- zákonníka práce, keď obec uzatvorila dohody o vykonaní práce až v deň, kedy sa práca mala začať vykonávať a keď obec uzatvorila dohody o vykonaní práce namiesto dohôd o pracovnej činnosti,
- zákona o obecnom zriadení, keď obec nevyhlásila deň konania voľby HK na úradnej tabuli a spôsobom v mieste obvyklým, keď kandidát na funkciu HK neodovzdal svoju písomnú prihlášku pred dňom konania voľby na obecnom úrade, keď HK vykonával podnikateľskú činnosť bez súhlasu OZ, keď obec neupravila plat HK podľa vývoja priemernej mesačne mzdy zamestnanca v národnom hospodárstve za predchádzajúci kalendárny rok, keď plány kontrolnej činnosti HK neboli predložené OZ, keď správa o kontrolnej činnosti HK nebola predložená OZ najmenej raz ročne a to do 60 dní po uplynutí kalendárneho roka,
- zákona o finančnej kontrole, keď výsledné materiály z činnosti HK neobsahovali všetky predpísané náležitosti.

Odporúčania na riešenie zistených nedostatkov

- aktualizovať vnútroorganizačnú smernicu pre výkon finančnej kontroly pre Obecný úrad Čakajovce,
- vypracovať vzor výsledných materiálov o výsledku kontroly vykonanej HK, ktoré bude HK pri svojej kontrolnej činnosti používať.

Protokol o výsledku kontroly vypracovali 26.03.2014:

Ing. Zuzana Kukučková
vedúca kontrolnej skupiny

Mgr. Dušan Hrkeľ
člen kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bol oboznámený 28.03.2014:

Milan Greguš
starosta obce Čakajovce